

Vlaanderen
is milieu

RIO-Leren

Toelichting Werkgroepen

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Werkgroep 1 – Kolkenreiniging

Werking

▶ Samenstelling

- 11 rioolbeheerders vertegenwoordigd : 6 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en 5 gemeenten (eigen beheer)
- De deelnemende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vertegenwoordigen op hun beurt 155 gemeenten
- Aquaflanders, Vlario, VMM (AENT & AELT)

▶ Frequentie van samenkomst

- 1 maal om afspraken te maken omtrent de te verzamelen informatie
- 1 maal om de resultaten te bespreken en de ‘goede praktijken’ te bepalen

Werkgroep 1 – Kolkenreiniging

Werking

▶ VMM als coördinator

- Brengt gemeentebesturen en rioolbeheerders samen
- Faciliteert de werkgroepen
- Verzamelt de cijfergegevens van de werkgroepen
- Verwerkt alle data tot overzichtelijke informatie
- Vat de conclusies en de goede praktijken samen
- Verspreidt de conclusies en de goede praktijken naar de sector
- Voert periodiek een meting uit van de indicatoren via de benchmark gemeentelijk rioolbeheer

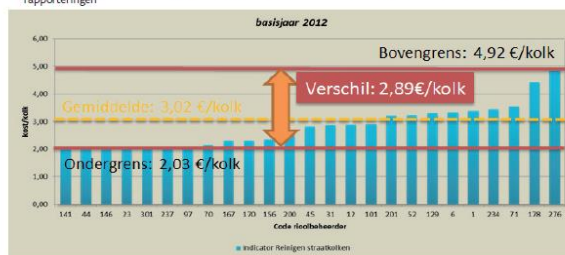
Werkgroep 1 – Kolkenreiniging

Resultatenfiche

- Een bevraging over de kosten voor kolkenreiniging binnen de werkgroep leverde 25 rapporteringen op voor het basisjaar 2012 met:
 - een totale kost van 5 miljoen euro;
 - 16 miljoen reinigingsbeurten;
 - een gemiddelde kostprijs van 3,02 euro per gereinigde straatkolk.
- Het betreft de gegevens van 160 gemeenten; 6 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden leverden gegevens van 155 gemeenten aan en 5 gemeenten rapporteerden individueel.
- Voor deze steekproef werd geen significante correlatie gevonden tussen de kost per reinigingsbeurt en:
 - het aantal reinigingsbeurten;
 - het aantal straatkolken;
 - de grondsoort in de betreffende gemeente.

• Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de gemiddelde kost per reinigingsbeurt voor de ontvangen rapporteringen

• Indien de gemeenten die boven het gemiddelde uitkomen slechts 3 euro per kolkenreiniging zouden betalen, zou dit een totale besparing van 0,5 mio euro betekenen voor deze steekproef van rioolbeheerders.

Goede praktijken

PRIJZEDATABANK

- Het verschil in **kostprijs** per reinigingsbeurt wordt in grote mate bepaald door de prijszetting van de aannemers.
- Het gebruik van een prijziedatabank kan nuttig zijn bij het evalueren en vergelijken van de prijzen.
- Een **verhoogde transparantie** binnen de sector inzake prijzen en bestekken, kan de onderhandelingspositie van de rioolbeheerder tegenover aannemers verhogen.

BESTEK

- Het **bestek** is de belangrijkste bepalende factor voor de prijsverschillen tussen aannemers.
- Verzamel gegevens inzake het percentage droge stof per kolk per reiniging. Dit om misbruik door de aannemer te vermijden. Het kan interessant zijn om apart een offerte voor **slibverwerking** te vragen.
- Ga op zoek naar het optimaal evenwicht tussen preventief en curatief **onderhoud**.
- Het **type straatkolk** heeft mogelijk een invloed op de kost per reinigingsbeurt. Hou bij het nemen van de investeringsbeslissing eveneens rekening met toekomstige onderhoudskosten.

Schenk bij het bestek extra aandacht aan onderstaande elementen

Planning	Bepaling van de route en volgorde volgens randvoorwaarden gesteld door de gemeente Bevestiging van planning door de aannemer
Signalisatie	Aanvragen signalisatievergunning
Uitvoering	Reiniging door leegmaken en naspoelen kolk Deksel terugleggen Afvoeren van het slib Storten van het slib op een erkende stortplaats Verwerking van het slib door een erkende slibverwerker Heruitvoeringen van niet-bereikbare kolken
Rapportering	Aantal uitgevoerde kolken Anomaliën signaleren/rapporteren per kolk Anomaliën signaleren/rapporteren per straat

Hartelijk dank aan alle deelnemers van de werkgroep Kolkenreiniging!

Went u ook deel te nemen aan het leertraject RIO-LEREN?
Hebt u een vraag die nader onderzoek vergt?
Went u uw ervaringen te delen met collega-rioolbeheerders?
Neem dan contact op via rio-leren@vmm.be.

Werkgroep 1 – Kolkenreiniging

Samenvatting goede praktijken

- ▶ **Prijszetting door aannemer is een belangrijk kostprijselement**
 - Evalueer en vergelijk prijzen
 - Prijzendatabank kan nuttig zijn
 - Meer transparantie in de sector inzake prijzen en bestekken kan de onderhandelingspositie verbeteren
- ▶ **Bestek is bepalend voor de kostprijs**
 - Bepaal zelf het % droge stof bij slibverwerking
 - Zoek het optimaal evenwicht tussen preventief en curatief onderhoud
 - Hou bij het nemen van de investeringsbeslissing rekening met toekomstige onderhoudskosten

Werkgroep 1 – Kolkenreiniging

Samenvatting goede praktijken

► Aandachtspunten bij het bestek

Schenk bij het bestek extra aandacht aan onderstaande elementen.	
Planning	Bepaling van de route en volgorde volgens randvoorwaarden gesteld door de gemeente
	Bevestiging van de planning door de aannemer
Signalisatie	Aanvragen signalisatievergunning
Uitvoering	Reiniging door leegmaken en naspoelen van de kolk
	Deksel terugleggen
	Afvoeren van het slib
	Storten van het slib op een erkende stortplaats
	Verwerking van het slib door erkende slibverwerker
	Heruitvoeren van niet bereikbare kolken
Rapportering	Aantal uitgevoerde kolken
	Anomaliën signaleren/rapporteren per kolk
	Anomaliën signaleren/rapporteren per straat

Werkgroep 2 – Grondverzet

Werking

▶ Samenstelling

- 11 rioolbeheerders vertegenwoordigd : 4 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en 7 gemeenten (eigen beheer)
- Bestudeerde data op niveau van het investeringsproject en niet op niveau gemeente
- Aquaflanders, Vlario, VMM (AENT en AELT)

▶ Frequentie van samenkomst

- 1 maal om afspraken te maken omtrent de te verzamelen informatie
- 1 maal om de resultaten te bespreken en de ‘goede praktijken’ te bepalen

Werkgroep 2 – Grondverzet

Werking

► VMM als coördinator

- Brengt gemeentebesturen en rioolbeheerders samen
- Faciliteert de werkgroepen
- Verzamelt de cijfergegevens van de werkgroepen
- Verwerkt alle data tot overzichtelijke informatie
- Vat de conclusies en de goede praktijken samen
- Verspreidt de conclusies en de goede praktijken naar de sector
- Voert periodiek een meting uit van de indicatoren via de benchmark gemeentelijk rioolbeheer

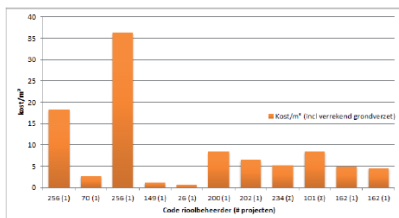
Werkgroep 2 – Grondverzet

Resultatenfiche

- » Een bevraging over de kosten inzake grondverzet binnen de werkgroep leverde 11 rapporten op voor het basisjaar 2012 met:
 - een totaal van 1,3 miljoen euro kosten voor grondverzet op basis van milieuhygiënisch onderzoek (196.000 m³);
 - een totaal van 0,7 miljoen euro verrekend grondverzet (88.000 m³).
- De gegevens zijn afkomstig van 3 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en 3 individuele gemeenten.

- » Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de kostprijs per m³ grondverzet voor de ontvangen rapporteringen

- » De werkgroep merkt op:
 - dat de kosten van grondverzet in een project kunnen oplopen tot meer dan 10% van de totale kostprijs;
 - dat de kosten van grondverzet in hoofdzaak worden bepaald door de kwaliteit en het hergebruik van de grond.
- » Interessante documenten:
 - "Bepaalt grondverzet de haalbaarheid van projectontwikkeling en vervangingsbouw?", Elisa Vermeulen, Grondbank VZW tjschrift Milieutechnologie Kluwer1, oktober 2013 beschikbaar via www.grondbank.be;
 - "Grondverzet in bestekken: bondige handleiding voor lokale besturen (wegen en rioleringswerken)", Grondbank VZW oktober 2010 beschikbaar via www.grondbank.be.

Goede praktijken

PRIJZENDATABANK

- » Het gebruik van een **prijzendatabank** kan nuttig zijn bij het evalueren en vergelijken van de prijzen.
- » Een **verhoogde transparantie** binnen de sector inzake prijzen en bestekken, kan de onderhandelingspositie van de rioolbeheerder tegenover aannemers verhogen.

BESTEK

- » Neem geen **speculatieve posten** op in het bestek. Zo kan je onverwachte kosten vermijden.
- » Door een **totaalprijs** per post te vragen, vermijd je onverwachte kosten.
- » Voorzie **frequent toezicht** op zowel geplande als ongeplande tijdstippen. Neem alle wensen en bepalingen omtrent toezicht op in het bestek.

GRONDONDERZOEK

- » **Start tijdig** met het grondonderzoek, zodanig dat dit grondig kan gebeuren.
- » Een voldoende uitgebreid milieuhygiënisch en geotechnisch grondonderzoek in de beginfase van het project is noodzakelijk om de **totale kostprijs** van het project getrouw in te schatten.
- » Een voldoende uitgebreid milieuhygiënisch en geotechnisch grondonderzoek maakt een **gedetailleerd bestek** (of een bijzonder bestek) mogelijk, waardoor aannemers minder mogelijkheden hebben tot het aanrekenen van extra kosten achteraf.
- » Een voldoende uitgebreid milieuhygiënisch en geotechnisch grondonderzoek is bepalend voor een **vlot verloop** van het project.
- » **Besparen op grondonderzoek leidt bijna altijd tot onverwachte kosten.**

EXPERTISE

- » Zorg voor voldoende **in-house expertise**.
- » Blijf op de hoogte van evoluties inzake **regelgeving**.
- » Volg regelmatig **opleiding, infosessies** ed.

ONAFHANKELIJKHEID

- » Het bundelen van verschillende opdrachten van bodemonderzoek, ontwerp, veiligheid en coördinatie bij éénzelfde studie bureau houdt mogelijk een risico van **belangenvermenging** in.
- » Bewaak voldoende de **onafhankelijkheid** van alle bij het project betrokken partijen.

Hartelijk dank aan alle deelnemers van de werkgroep Grondverzet!

Wenst u ook deel te nemen aan het leertraject RIO-LEREN?
Hebt u een vraag die nader onderzoek vergt?
Wenst u uw ervaringen te delen met collega-rioolbeheerders?
Neem dan contact op via rio-leren@vmm.be.

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

www.vmm.be

Werkgroep 2 – Grondverzet

Samenvatting goede praktijken

- ▶ **Prijszetting door aannemer is een belangrijk kostprijselement**
 - Evalueer en vergelijk prijzen
 - Prijzendatabank kan nuttig zijn
 - Meer transparantie in de sector inzake prijzen en bestekken kan de onderhandelingspositie verbeteren
- ▶ **Bestek is bepalend voor de kostprijs**
 - Vermijd speculatieve posten in het bestek
 - Vermijd onverwachte kosten door een totaalprijs te vragen
 - Neem alle wensen inzake toezicht op in het bestek

Werkgroep 2 – Grondverzet

Samenvatting goede praktijken

► Grondonderzoek

- Start tijdig
- Een voldoende uitgebreid grondonderzoek in de beginfase van het project is noodzakelijk om de kost correct te kunnen inschatten
- Zorgt voor een vlot verloop van het project
- Maakt een gedetailleerd bestek mogelijk
- Besparen op grondonderzoek in de beginfase leidt bijna altijd tot extra kosten

Werkgroep 2 – Grondverzet

Samenvatting goede praktijken

▶ Expertise

- Zorg voor voldoende in-house expertise
- Blijf op de hoogte van evoluties in regelgeving
- Volg regelmatig opleidingen, infosessies ed

▶ Onafhankelijkheid

- Bewaak voldoende de onafhankelijkheid van alle betrokken partijen
- Het bundelen van verschillende opdrachten van bodemonderzoek, ontwerp, veiligheid en coördinatie bij eenzelfde studiebureau houdt mogelijk een risico van belangenvermenging in

Evaluatie werkgroepen

Positieve elementen

- ▶ Kennis delen
- ▶ Kennis verwerven
- ▶ Vergelijken van kostprijzen
- ▶ Interessante sessies
- ▶ Quick Win
- ▶ Verschillende visies

Evaluatie werkgroepen

Aandachtspunten

- ▶ **Meer openheid / Meer transparantie**
- ▶ **Resultaten zo concreet mogelijk formuleren**
- ▶ **Niet te veel in detail gaan**
- ▶ **Tijdsdruk**
- ▶ **De meest geschikte persoon per werkgroep**

Volgende infomoment RIO-Leren

17 november 2015

- ▶ Presentaties zijn beschikbaar via <https://www.vmm.be/evenementen/presentaties>

- ▶ Contact via rio-leren@vmm.be